

Spotkanie promocyjne TPCM - przeczytaj i zobacz!

Paneliści pokazali, że o Powstaniu Warszawskim i II wojnie światowej - tematach niezwykle gorących - można mówić w inny sposób

25.06 w Muzeum Powstania Warszawskiego odbyła się premiera 2. numeru „Teologii Politycznej Co Miesiąc”. - **kliknij kupić nowy numer**

W pierwszej części spotkania publiczność usłyszała fragment opowiadania pt. „Kompot z wisień” Antoniego Libery, przeczytany w niezwykle sposób przez autora. Stał się on punktem wyjścia do rozmowy pomiędzy Liberą a Mateuszem Matyszkowiczem – redaktorem naczelnym nowego czasopisma – Teologia Polityczna Co Miesiąc.

Matyszkowicz postawił tezę, że w swoim tekście Antoni Libera buduje pewien metafizyczny obraz rzeczywistości oraz zapytał autora o przestrzeń dla metafizyki w literaturze w ogóle oraz czy można wyobrazić sobie literaturę bez metafizyki. Autor „Kompotu...” zwrócił uwagę, że pojęcie „metafizyka” jest pojęciem dość nieostrym które trzeba na wstępie zawsze sprecyzować. Jednocześnie zasugerował, że – jeśli uznamy słowo „metafizyka” za coś, co przekracza fizyczną rzeczywistość – w swoim opowiadaniu niekoniecznie dopatrywałby się

czegoś aż tak głębokiego. „Moja intencja była bardziej przyziemna” – przyznał Libera. Autor krótko opisał rozterki głównego bohatera, jego drogę życiową oraz to, jak los zmienił go wewnątrz.

Druga część spotkania dotyczyła tematu „Kto wygrywa II Wojnę Światową”. W dyskusji spierali się wybitni paneliści, w postaci prof. Leszka Moczulskiego, prof. Andrzeja Wenera oraz dr. Dariusza Gawina. Główne wątki, które przejawiały się podczas tej części spotkania, to rola Powstania Warszawskiego, obecne w dzisiejszym życiu politycznym dyskusje nad sensem Powstania oraz polska szkoła filmowa.

Za sensem i pozytywnymi skutkami Powstania Warszawskiego niezwykle interesująco argumentował prof. Moczulski. Pokazał, że decyzja o wybuchu zrywu była podyktowana rozumem, a nie irracjonalną chęcią do walki dla samej idei ofiary. Mimo że Powstanie jako takie się nie powiodło, uchroniło Polskę – zdaniem prof. Moczulskiego – przed ustanowieniem jej jako jednej z republik sowieckich. Ma o tym świadczyć fakt, że jeszcze 22 lipca Stalin miał wobec Polski taki zamiar. Powstanie jednak, dobrze zorganizowane i trwające 63 dni, zwróciło na Warszawę m.in. oczy USA, co miało bezpośredni wpływ na politykę Roosevelta wobec Stalina. Moczulski zauważył także, że niezależnie od tego, czy Powstanie by wybuchło, czy nie, Warszawa zostałaby zniszczona w stopniu bardzo zbliżonym, ponieważ byłaby terenem walk Niemców z Sowietami.

W kontekście dyskusji nad dzisiejszą debatą (czy raczej „kłótnią”, jak zasugerował jeden z panelistów), Dariusz Gawin odniósł się do kontrowersyjnej książki Piotra Zychowicza „Obłęd 44”. Zdaniem Gawina Zychowicz, krytykując dowódców Powstania Warszawskiego, *de*

facto krytykuje samych powstańców, a także całą Armię Krajową, a w konsekwencji wszystkich Polaków, którzy - jako naród – przeciwstawili się Hitlerowi, chcieli walczyć. Zatem celem ataków m.in. Zychowicza jest charakter narodowy Polaków.

Prof. Werner, odpowiadając na pytanie Matyszkowicza o sposób radzenia sobie polskiej kultury po 56 r. z traumą wojny i Powstania, porównał pokolenie II wojny światowej z Polakami w XIX w. Polacy pod zaborami, oprócz poważnych debat nad odzyskaniem niepodległości oraz problemem odnalezienia się we współczesności, wytworzyli kulturę masową wielkich idei. Polegała ona na przejęciu ideologii martyrologicznej, która znajdowała pocieszenie w ofierze, którą Polacy składali i składać powinni. Tymczasem w pokoleniu po '45 r. nie przyjęło tej formy kultury. Brak mitów narodowych, pokazujących wysiłek Polaków zarówno moralny, jak i fizyczny, wynikał z głębokiego sceptyzmu.

Pod koniec spotkania uczestnicy żywo debatowali nad polską szkołą filmową, analizując jej wpływ oraz przekaz z punktu widzenia II wojny światowej. Spotkanie okazało się niezwykle żywe i pobudzające do refleksji. Paneliści pokazali, że o Powstaniu Warszawskim i II wojnie światowej tematach niezwykle gorących można mówić w inny sposób niż przyjmuje się często w dyskursie publicznym.

Ziemowit Gowin

Przeczytaj więcej o nowym numerze

Przeczytaj wstęp do numeru

Przeczytaj spis treści

[vido id=GoQIUuoNWqg]

Galeria:

(fot. Zbigniew Furman/MPW oraz Jakub Przybylski)